

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2021-2022

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Marek Keller

Fondy EU a využití pro vybranou obec

Praha 2022

Vedoucí bakalářské práce:

Doc. Ing. Michael Kroh, CSc.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED (PART TIME) STUDIES

2021-2022

BACHELOR THESIS

Marek Keller

The EU funds used in a selected municipality

Prague 2022

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

Doc. Ing. Michael Kroh, CSc.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Jméno autora

Poděkování

Chtěl bych poděkovat panu Doc. Ing. Michaelu Krohovi, CSc. za odborné vedení, pomoc a připomínky při zpracování této bakalářské práce zpracované na téma Využití prostředků fondů EU ve vybrané obci.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá popisem dvou projektů v obci Lidice. Čerpáno bylo z podkladů samotných žádostí o dotaci tak, aby splňovaly všechny stanovené podmínky, které vyžaduje Integrovaný regionální operační fond. Teoretické poznatky týkající se rozpočtu, rozpočtového procesu a fondů EU musí žadatel o dotaci znát při sestavování rozpočtu u vytváření žádosti. Těmto informacím je věnována teoretická část práce. Praktická část se zabývá analýzou studií proveditelnosti, které byly zpracovány v žádostech o dotaci.

Klíčová slova

Dotace, Evropská unie, Podpora, Projekt, Příjmy, Rozpočet, Výdaje, Žádost

Annotation

This bachelor thesis deals with the description of two projects in the village Lidice. It has been drawn from the list of selected grant applications in order to meet all the established conditions of the Integrated Regional Operational Fund. Theoretical knowledge concerning the budget, the budget process and EU funds must be known to the grant applicant when drawing up the budget when creating the application. The theoretical part of the work is devoted to this information. The practical part deals with the analysis of feasibility studies, which were processed in grant applications.

Keywords

Application, Budget, Europe Union, Expense, Income, Project, Subsidy, Support

ÚVOD.....	9
TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 ROZPOČET A ROZPOČTOVÝ PROCES	11
1.1 Rozpočtový proces.....	11
1.2 Struktura a formát rozpočtu	12
1.3 Sestavení a kontrola rozpočtu	17
1.4 Informace o obci Lidice	20
1.4.1 Význam dotací a jejich historie pro obec Lidice.....	20
2 FONDY EVROPSKÉ UNIE	21
2.1 Evropský fond pro regionální rozvoj	22
2.1.1 Evropský fond pro regionální rozvoj v období 2021–2027	23
2.2 Fond soudržnosti.....	24
2.3 Evropský sociální fond	25
2.4 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova.....	26
2.5 Integrovaný regionální operační program.....	27
PRAKTICKÁ ČÁST	28
3 PROJEKT REVITALIZACE HŘBITOVA V PAMÁTKOVÉ OBLASTI V OBCI LIDICE	28
3.1 Ekonomické hodnocení projektu	29
3.2 Udržitelnost projektu	29
3.3 Analýza rizik projektu	32
3.4 Finanční analýza projektu.....	33
3.5 Udržitelný rozvoj	34
3.6 Identifikace dopadů a přínosů projektu na cílové skupiny	34
3.7 Plnění harmonogramu.....	35
4 REKONSTRUKCE MÍSTNÍ KOMUNIKACE 10.ČERVNA 1942 V LIDICÍCH	36
4.1 Ekonomické hodnocení projektu	37
4.2 Udržitelnost projektu	37
4.3 Analýza rizik projektu a jejich řešení	40

4.4	Finanční analýza projektu.....	41
4.5	Udržitelnost rozvoje.....	42
4.6	Přínosy projektu pro obec, kraj.....	43
4.1	Plnění harmonogramu.....	44
	ZÁVĚR	45
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	47
	SEZNAM ZKRATEK	50
	SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	52

ÚVOD

Problematika financování měst a obcí České republiky je tématem multidisciplinárním, mezioborovým. Aby bylo možné téma uchopit a zkoumat z politologického pohledu, je třeba nastínit ekonomický a právní kontext. Abychom mohli analyzovat finanční autonomii českých měst a obcí, popř. postavení místních samospráv v rámci demokratického zřízení ČR, ve kterém územní samosprávy artikuluji zájmy a preference jednotlivých občanů, je nutné určit, jaké jsou vztahy jednotlivých úrovní veřejné správy z hlediska daňové autonomie, právního postavení, výše odpovědnosti a míry kompetencí v rámci veřejných rozpočtů.¹

Z oblasti financování, ale i s kvalitním výkonem samosprávy souvisí velikostní struktura obcí v ČR. Malé obce nedisponují specializovanými a odbornými znalostmi obecních orgánů. Nemají dostatek finančních prostředků na realizaci větších investičních akcí a jsou mnohem více ohroženy rizikem platební neschopnosti. V případě, že k platební neschopnosti dojde, neexistuje právní úprava umožňující obcím uspořádat své majetkové vztahy v insolvenčním řízení. Možnosti úpadku obce se zabývá pracovní skupina zřízena MF ČR, která by měla zpracovat analýzu řešení platební neschopnosti územního samosprávného celku a na jejím základě připravit novelu insolvenčního zákona.²

System čerpání prostředků z fondů EU je založen na principu předfinancování ze státního rozpočtu. To znamená, že podíl EU (až 85 %), který je určen na spolufinancování projektu, je nejprve předfinancován ze státního rozpočtu a až poté je podíl EU refundován zpět ze zdrojového účtu Platebního a certifikačního orgánu (Ministerstvo financí). Aby bylo možné podíl EU předfinancovat ze státního rozpočtu, je nutné, aby jednotlivé řídicí orgány měly ve svém rozpočtu na daný rok dostatečné množství finančních prostředků.

¹ KRUNTORÁDOVÁ Ilona. Politické aspekty financování českých měst. Vyd. 1. Karolinum: 2015, s. 15

² PROVAZNÍKOVÁ Romana, Financování měst a obcí. Vyd. 3. GRADA Publishing: 2015, s. 35

U některých programů je podíl spolufinancování ze zdrojů EU nižší, případně jsou pro financování projektu stanovena další specifická pravidla. Proto je třeba se o způsobu financování projektu dopředu informovat přímo v pravidlech daného programu.³

Cílem této bakalářské práce bude porovnání dvou projektů, tak, aby splňovaly všechny stanovené podmínky pro získání dotace. Jedná se o projekty bez finančních přínosů, proto je možné posoudit socioekonomické efektivnosti projektů. Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí, na část teoretickou a na část praktickou. V teoretické části je charakterizován rozpočet obce, návrh rozpočtu obce, rozpočtovou skladbu a příjmy a výdaje obce.

Pro zpracování praktické části této práce bylo čerpáno ze studií proveditelnosti u těchto dvou projektů, které byly součástí žádosti o dotaci. Vzhledem k tomu, že podmínky pro získání dotace nejsou vždy jednotné, bude představen jeden aktuální projekt v obci Lidice a jeden projekt, který byl již v minulých letech schválen. Oba projekty jsou financovány na základě dotace z Evropských dotačních fondů. V tomto případě bude v bakalářské práci zmíněn zejména Integrovaný regionální operační program. Zároveň budou v této části práce také vyjmenovány socioekonomické přínosy obou projektů pro obec Lidice.

³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Abeceda fondů Evropské unie. Vyd. 1. Praha, 2015. ISBN: 978-80-7538-014-2

TEORETICKÁ ČÁST

1 ROZPOČET A ROZPOČTOVÝ PROCES

Sestavování a schvalování rozpočtu v raných fázích svého vývoje sloužilo především ke kontrole nakládání s veřejnými prostředky a k zajištění zákonodárné odpovědnosti, tj. povinnosti panovníka nebo vlády zodpovídat se parlamentu. Poté, co zákonodárci získali právo uvalovat, měnit a schvalovat daně, začali věnovat pozornost i kontrole veřejných výdajů. Vznikl systém každoročního předkládání rozpočtu, byly vytvořeny instituce, které shromažďují finanční prostředky a zajišťují, aby byly vynakládány v souladu s principy pravidelnosti a hospodárnosti.⁴

1.1 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces je souborem rozhodnutí týkajících se veřejných výdajů a veřejných příjmů. Konkrétně se jedná o nákup a prodej zboží a výrobních faktorů od jiných subjektů, dotace a regulační poplatky, transfery a zdanění. Výsledkem tohoto procesu je konkrétní rozpočet, který obsahuje cíle a aspirace samosprávy vyjádřené prostřednictvím veřejných příjmů a veřejných výdajů. Rozpočtový proces zahrnuje plánování a rozhodování o tom, co je potřeba uskutečnit, plán realizace, provedení tohoto plánu při zohlednění dostupných zdrojů, zhodnocení dosažených výsledků a následné přizpůsobení stávajícího plánu. Rozpočtový proces tvoří čtyři základní fáze: sestavování rozpočtu, projednávání a schvalování rozpočtu, hospodaření podle rozpočtu a následná kontrola, během kterých vzniká řada rozpočtových dokumentů.⁵

Dominantní funkcí obecného rozpočtu je funkce kontrolní, kdy klíčovým prvkem je soulad mezi rozpočtem, který schválilo zastupitelstvo, a skutečným plněním a čerpáním rozpočtu.⁶

⁴ SEDMIHRADSKÁ, Lucie. Rozpočtový proces obcí. Vyd. 1. Wolters Kluwer. 2015. s. 28

⁵ SEDMIHRADSKÁ, Lucie. Rozpočtový proces obcí. Vyd. 1. Wolters Kluwer. 2015. s. 37

⁶ SEDMIHRADSKÁ, Lucie. Rozpočtový proces obcí. Vyd. 1. Wolters Kluwer. 2015. s. 29

Tím je zajištěno, že disponibilní prostředky jsou vynaloženy pouze na schválený účel, a současně, že se schválenými prostředky je nakládáno tak, aby byl stanovený účel splněn, např. prostředky na platy vystačí na celý rok a nejsou vyčerpány již za půl roku. Skutečnost, že nelze utratit žádné peníze bez schválení omezuje problém principála a agenta. Principál (zastupitelstvo a omezeně i veřejnost) hlídá, aby agent (Starosta, rada nebo úřad) vynakládal prostředky stanoveným způsobem. Díky podrobné položkové struktuře se prostředky vyčleněné na investice neutratí za odměny a za prostředky vyčleněné na platby úředníků si starosta nekoupí služební auto. Jedná se však především o kontrolu shod, a nikoliv kontrolu hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti.

Klíčovou charakteristikou rozpočtu je jeho vyrovnanost: schválit a realizovat lze jen takové výdaje, pro které existuje rozpočtové krytí. Výdaje lze krýt buď příjmy rozpočtu daného roku, přebytky z minulých let nebo půjčkou. O přijetí půjčky rozhoduje zastupitelstvo obce. Zadlužení obcí v ČR je předmětem monitoringu hospodaření obcí, prováděném Ministerstvem financí, který však nestanoví žádné závazné limity.⁷

1.2 Struktura a formát rozpočtu

Strukturu a obsah rozpočtu si určuje obec Lidice sama. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů požaduje, aby se jednotlivé operace členily podle závazné rozpočtové skladby, ale podle podrobné rozpočtové skladby (§ 14) musí být členěn až rozpis rozpočtu. Zákon neupravuje míru podrobnosti rozpočtu. Schválený rozpočet však musí obsahovat závazné ukazatele, kterými se povinně řídí výkonné orgány obce, zřízené a založené právnické osoby a další příjemci dotací a příspěvků.⁸

Hlavní formou příjmů místních rozpočtů jsou daňové příjmy (cca 2/3 celkových příjmů), stejně jako u státního rozpočtu. V případě místního rozpočtu mluvíme o tzv. sdílených a svěřených daních. Sdílené daně znamenají, že výnos z nich je dělen mezi různé úrovně veřejných rozpočtů. Obce nejsou schopny výnos ze sdílených daní nijak ovlivnit.⁹

⁷ SEDMIHRADSKÁ, Lucie. Rozpočtový proces obcí. Vyd. 1. Wolters Kluwer. 2015. s. 29

⁸ SEDMIHRADSKÁ, Lucie. Rozpočtový proces obcí. Vyd. 1. Wolters Kluwer. 2015. s. 31

⁹ ČERNOHORSKÝ Jan a kol. Finance: od teorie k realitě. Vyd. 1. GRADA Publishing. 2020, s. 431

Respektive mohou komunikovat s ministrem financí a zákonodárci o úpravě koeficientů v rámci rozpočtového určení daní, podle kterého se přidělují vybrané daně jednotlivým rozpočtům. Svěřené daně znamenají výlučný výnos z daně pro místní rozpočet. V České republice se jedná například o výnos z daně z nemovitých věcí, který plyne výlučně do rozpočtu obce, na jejímž katastrálním zemi dané nemovitosti je. V tomto případě je obec oprávněna stanovit místní koeficient, kterým se násobí vypočtená výše daně.¹⁰

Tabulka 1 Daňové příjmy obce Lidice

Příjmové položky	2015	2016	2017	2018	2019	k 30.9.2020
Daňové příjmy						
Místní poplatky	19 960	18 830	19 840	18 550	20 450	18 290
Odvod z loterií a podobných her z výherních hracích přístrojů				41 039	44 806	35 853
Správní poplatky	19 655	25 961	37 104	60 210	45 800	28 380
Daně z příjmů FO	57 912	45 160	53 540	1 907 284	2 195 756	1 439 243
Daň z příjmů PO	1 255 064	1 672 418	1 690 300	1 430 292	1 660 453	1 157 121
Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	1 161 981	1 382 039	1 475 389	3 521 189	3 736 806	2 644 537
Majetkové daně	2 116 149	2 526 870	2 983 723	385 053	378 024	306 155

Zdroj: vlastní zpracování, 2020

Nejvýše procentuálně zastoupenou položkou byla vždy daň ze zboží a služeb v tuzemsku, čímž se myslí daň z přidané hodnoty. Tato daň se zvyšovala, mezi roky 2018-2019 o 6 %. K 30.9.2020 je tato daň nejnižší za tyto tři sledované období. Nejvyšší částka u místních poplatků byla v roce 2019, a to 18 290 Kč. Správní poplatky dosáhly vrcholu v roce 2018, tedy 60 210 Kč. Do správních poplatků je zahrnuto přihlášení k trvalému pobytu, vidimace a legalizace i služby Czech POINTU. Dále poplatek za uzavření sňatku mimo oddávací den a mimo oddávací prostory, za uzavření sňatku s cizincem, poplatek za rušení trvalého pobytu, poplatek za změnu jména a příjmení, za nahlédnutí do matriční knihy nebo Sbírký listin, v účetnictví obce jsou správní poplatky jsou účtovány na položku 1361. Místní poplatky se skládají z poplatků ze psů.

¹⁰ ČERNOHORSKÝ Jan a kol. Finance: od teorie k realitě. Vyd. 1. GRADA Publishing. 2020, s. 431

Poplatek ze psů je 300 Kč, za druhého a dalšího činí poplatek 150 Kč. Místní poplatky jsou ovlivněny počtem obyvatel.

V roce 2015 měly Lidice 512 obyvatel, v roce 2020 jich evidují 579. Odvod z loterií a podobných her z výherních hracích automatů byl v druhém sledovaném roce nejvyšší. Obec nevlastní žádné hrací přístroje či automaty.

Druhou významnou skupinou jsou nedaňové příjmy. Oproti daňovým příjmům je zde podstatný rozdíl v tom, že obec nebo kraj může ovlivnit výši nebo strukturu těchto příjmů. Jedná se např. o poplatky za služby, příjmy z pronájmu, zisky z obecních podniků apod. Ty souhrnně tvoří zhruba 10% podílu na celkových příjmech.¹¹

Tabulka 2 Nedaňové příjmy obce Lidice

Příjmové položky	2015	2016	2017	2018	2019	k 30.9.2020
Nedaňové příjmy						
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	5 400		700 627	101 002	112 816	91704
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem	463 039	511 896	455 232	592 231	871 219	696198

Zdroj: vlastní zpracování, 2020

Nedaňové příjmy jsou v tabulce 2 rozděleny do dvou skupin, z nichž největší část zaujímaly v letech 2018-2019 příjmy z vlastní činnosti. V prvním roce se jednalo dokonce o více než 83 % rozdílu příjmů z prodeje. Příjem z prodeje nekapitálového majetku tvoří každoročně odměny ze společnosti EKO-KOM, a.s. a vratky energií. Mezi nejvyšší položky v příjmech z vlastní činnosti patří příjmy z pronájmu pozemků, pronájmu nebytových prostor, příjem za poskytnutí služeb, pronájem hřobových míst, úroky z účtů, čtenářský poplatek, příjmy z dividend VKM.

¹¹ ČERNOHORSKÝ Jan a kol. Finance: od teorie k realitě. Vyd. 1. GRADA Publishing, 2020, s. 431

Dále sem patří transfery ze státního rozpočtu ve formě dotací (zhruba 20% podíl).¹²

Kromě dotací na financování přenesené působnosti jsou v ČR obcím a krajům vypláceny převážně účelové dotace, a to jak běžné (na financování provozních potřeb), tak kapitálové (investiční) k zajištění určitého standardu poskytovaných veřejných statků. Jiným kritériem rozdělení dotací je způsob, jakým je obce (kraje) získávají. Pokud mají obce na dotace automaticky nárok a dostávají je pravidelně, aniž by o něm musely žádat, hovoříme o nárokových dotacích. V případě, že obec musí o dotaci žádat, musí splnit určitá kritéria a nemá na ně automatický nárok – jedná se o dotaci nenárokovou. Jelikož je rozsah dotačních programů omezen, nelze předpokládat, že každá žádost o dotaci bude uspokojena.¹³

Tabulka 3 Transfery obce Lidice

Příjmové položky	2015	2016	2017	2018	2019	k 30.9.2020
Přijaté transfery						
Investiční přijaté transfery	3 489 800	7 799 864	239 091	890 042	1 233 350	0
Neinvestiční přijaté transfery	950 495	1 854 934	1 121 938	1 559 235	1 167 165	2 001 169

Zdroj: vlastní zpracování, 2020

Do investičních položek bylo zařazen v roce 2015 zateplení obchodního centra, hřiště v přírodním stylu MŠ Lidice, revitalizace parku v centru obce I. etapa a dětské hřiště v zelené rekreační zóně ul. Josefa Horáka.

V roce 2016 proběhla revitalizace parku v centru obce II. etapa, rekonstrukce místní komunikace v ul. 10. června 1942, výsadba okrasné zeleně ul. Starosty Hejmy a oprava hráze rybníka. Dále rekonstrukce parkoviště u Lidického hřbitova, krajské volby a dotace na výkon státní správy.

V roce 2017 byla přijata dotace Volby do PS, dotace na výkon státní správy a dotace Fondu hejtmana Středočeského kraje – Lidický okruh.

¹² ČERNOHORSKÝ Jan a kol. Finance: od teorie k realitě. Vyd. 1. GRADA Publishing. 2020, s. 431

¹³ PROVAZNÍKOVÁ Romana, Financování měst a obcí. Vyd. 3. GRADA Publishing: 2015, s. 135

Rok 2018 obsahoval rekonstrukci ul. Josefa Štermberky a dotaci na výstavbu Fit hřiště.

V roce 2019 proběhla rekonstrukce ul. Oradourská a v roce 2020 revitalizace hřbitova v památkové oblasti obce Lidice.

Mezi neinvestiční přijaté transfery se v roce 2015 řadily veřejně prospěšné práce a dotace Fondu hejtmána Středočeského kraje – Lidický okruh, dotace na výkon státní správy – Středočeský kraj. Úřad a neinvestiční dotace SFŽP – Zateplení obchodního centra.

Kapitálové příjmy místních rozpočtů mají v podstatně stejnou strukturu jako kapitálové příjmy státního rozpočtu, včetně možnosti emise, v tomto případě, komunálních dluhopisů. Jejich relativní výše se zpravidla pohybuje v řádu jednotek procent. Pouze v případě výraznějších jednorázových investičních akcí, zpravidla financovaných transfery investičních prostředků ze státního rozpočtu, bývá jejich podíl na místních rozpočtech vyšší.¹⁴

Rozpočet, tedy příjmy a výdaje, které ho tvoří, lze členit nejrůznějšími způsoby. Velmi praktické je rozdělení rozpočtu na běžný a kapitálový, protože od sebe umožňuje oddělit opakující se a jednorázové příjmy a výdaje. Saldo běžného rozpočtu je důležitým ukazatelem finančního zdraví obce a týká se ho tzv. zlaté pravidlo vyrovnaného rozpočtu. Pokud běžné, každoročně se opakující, příjmy nestačí na krytí běžných, každoročně se opakujícího, výdajů, je hospodaření obce dlouhodobě neudržitelné a je nezbytné provést určité změny. Kapitálový rozpočet ukazuje, jak obecní rozpočet přispívá k tvorbě nebo zhodnocení majetku obce.¹⁵

Formát rozpočtu samozřejmě ovlivňuje způsob jeho projednávání. Pokud jsou k dispozici pouze částky výdajů, je možné je porovnávat mezi sebou a mezi různými roky.¹⁶

¹⁴ ČERNOHORSKÝ Jan a kol. Finance: od teorie k realitě. Vyd. 1. GRADA Publishing. 2020, s. 431

¹⁵ SEDMIHRADSKÁ, Lucie. Rozpočtový proces obcí. Vyd. 1. Wolters Kluwer. 2015. s. 30

¹⁶ SEDMIHRADSKÁ, Lucie. Rozpočtový proces obcí. Vyd. 1. Wolters Kluwer. 2015. s. 32

Rozpočet ale poskytuje velmi málo informací o činnostech a funkcích dané organizace nebo obce. Není tak např. zřejmé, jak se zvýšení nebo snížení konkrétního výdaje projeví na úrovni poskytovaných veřejných služeb.¹⁷

Sestavený návrh rozpočtu je obec Lidice povinna zveřejnit na svých internetových stránkách a na úřední desce nejméně 15 dnů před veřejným projednáváním na veřejném zasedání zastupitelstva. Občané obce Lidice mohou k návrhu uplatit připomínky písemně v dané lhůtě nebo ústně při jeho projednávání na zasedání zastupitelstva. Poté se o schválení hlasuje.

1.3 Sestavení a kontrola rozpočtu

Při sestavování rozpočtu jako finančního plánu není nutná podrobná znalost rozpočtové skladby. Rozpočet, a právní předpisy to předpokládají, je určen k finančnímu řízení. Jedná se ve své podstatě o manažerský dokument určený vedoucím pracovníkům k řízení organizace, popř. svěřené části.

Při sestavování rozpočtu jako nástroje řízení je mnohem důležitější na nic podstatného nezapomenout než v podrobnosti řešit, jaký bude např. za 10 měsíců u výdaje použit paragraf. Rozpočet by měl být především reálný, úplný, srozumitelný, přehledný a měl by vyhovovat svému účelu. Rozpočet je nástroj, prostřednictvím kterého se řídí finanční hospodaření organizace.¹⁸

Na práci s rozpočtovou skladbou je třeba obecně nahlížet z různých úhlů pohledu:

- rozpočtová skladba při sestavování rozpočtu – v tomto okamžiku je vytvořen rozpočet, tj. finanční plán a nástroj řízení. Je třeba určit, v jaké struktuře mají být schváleny závazné ukazatele, jinými slovy, prostřednictvím jakých čísel bude řízeno finanční hospodaření. Pro účely sestavování rozpočtu není nutné znát podrobnou rozpočtovou skladbu. V této fázi by rozpočtová skladba měla být aplikována způsobem, který „vychází z logiky věci“.

¹⁷ SEDMIHRADSKÁ, Lucie. Rozpočtový proces obcí. Vyd. 1. Wolters Kluwer. 2015. s. 32

¹⁸ TOCAUR, Martin a kol., Rozpočet a rozpočtový proces, Vyd. 1. Nakladatelství Acha obec účtuje. 2019, s.. 25

Nastaveným závazným ukazatelům musejí skutečně rozumět hlavně příkazci operací, na obcích starostové. Pokud není dostatečně vhodné (Srozumitelné) např. odvětvové třídění (paragrafy ...), lze využít dalšího třídění podle §3a vyhlášky o rozpočtové skladbě (ORG, ORJ), prostřednictvím kterého lze nastavit závazné ukazatele podle potřeb („na míru“),

- rozpočtová skladba při rozpisu rozpočtu – rozpočet se rozepisuje podle podrobné rozpočtové skladby, která je v okamžiku, kdy se rozpis provádí často pouze odhadována, protože ještě neproběhlo skutečné plnění. Tato fáze, ale nesouvisí s finančním řízením organizace.

Rozpočtová skladba v okamžiku plnění (skutečného pohybu peněz) – v tomto okamžiku je operace zatříděna podle podrobné rozpočtové skladby všemi jednotkami třídění požadovanými vyhláškou o rozpočtové skladbě.¹⁹

Sestavování rozpočtu v obci Lidice se účastní orgány obce, předseda finančního výboru a účetní, které připraví návrh rozpočtu k projednání.

V prostředí každé organizace (i těch nejmenších) platí požadavek na zachování „auditní stopy“, jinými slovy měla by existovat dokumentace k tomu, jak byla předběžná kontrola provedena. Na nejmenších obcích bývá situace složitá, protože starostové zajišťují drtivou většinu agendy sami, mají velkou odpovědnost a žádný aparát úředníků. Starosta ví, co objednal, co se bude fakturovat, pozná neoprávněnou fakturu, ví, jaké má plánované výdaje, co všechno by se mělo v budoucnu zaplatit a zda je možné se pustit do nějaké akce. Ačkoliv toto všechno může platit, přesto je třeba umět předběžnou kontrolu před vznikem závazku zdokumentovat.²⁰

¹⁹ TOCAUR, Martin a kol., Rozpočet a rozpočtový proces, Vyd. 1. Nakladatelství Acha obec účtuje. 2019, s.. 25

²⁰ TOCAUR, Martin a kol., Rozpočet a rozpočtový proces, Vyd. 1. Nakladatelství Acha obec účtuje. 2019, s..134

Na kopii schváleného rozpočtu se doplní název „limitovaný příslib“ a tento dokument podepíše starosta obce jako příkazce operací a správce rozpočtu. Význam podpisů je obsažen v § 13 vyhlášky č. 416/2004 Sb. určeným obdobím kontrolního zajištění rozpočtového krytí je 31.12 běžného roku. Poté, co je provedeno první rozpočtové opatření, se postupuje obdobně; rozpočtové opatření opět podepíše starosta jako příkazce operací a zpravidla účetní obce jako správce rozpočtu. Určeným obdobím kontrolního zajištění rozpočtového krytí je opět 31.12 běžného roku. Tímto způsobem se postupuje po dobu celého roku. Správce rozpočtu dále na přijaté faktury v průběhu roku (případně na likvidační listky, průvodky k fakturám), ale i jiné dokumenty, na základě kterých se realizují výdaje, uvádí následující značky - „SR“ (schválený rozpočet); „RO1“ (rozpočtové opatření č. 1); „RO2“ (rozpočtové opatření č. 2), atd. symbol vždy vyjadřuje, jakým dokumentem byl výdaj rozpočtu krytý, zda schváleným rozpočtem, či rozpočtovým opatřením č. 1, rozpočtovým opatřením č. 2 atd.²¹

Za plnění rozpočtu jsou odpovědné orgány obce, které průběžně kontrolují plnění rozpočtu a předkládají zprávu o plnění. Hledají vhodná účinná opatření, která by mohla odstranit působení negativních vlivů v rozpočtovém hospodaření. Rada obce jakožto výkonný orgán má vyhrazeno zabezpečovat hospodaření podle schváleného rozpočtu. Zastupitelstvo obce je povinno zřídit jako své kontrolní a iniciativní orgány finanční výbor a kontrolní výbor.²²

V obci Lidice probíhá kontrola rozpočtu před schválením závazku a před uskutečněným výdajem, aby byla vyloučena situace, že se poté zjistí, že není zajištěno rozpočtové krytí. Následně v obci Lidice proběhne analýza údajů ročního hospodaření a plnění rozpočtu, což slouží k ověření, že prostředky opravdu zobrazují reálné zdroje a stav prostředků.

²¹ TOCAUR, Martin a kol., Rozpočet a rozpočtový proces, Vyd. 1. Nakladatelství Acha obec účtuje. 2019, s.134

²² INSTITUT PRO VEŘEJNOU SPRÁVU PRAHA. Rozpočtové hospodaření pro zastupitelel obcí. 2018. s. 20

1.4 Informace o obci Lidice

Lidice je obec ve Středočeském kraji, 20 km severozápadně od Prahy, v těsné blízkosti Buštěhradu, poblíž Kladna. Žije zde 563 obyvatel. Osud Lidic se naplnil 10. června 1942. Po atentátu na Reinharda Heydricha 27. května 1942 byla obec po rozkazu K. H. Franka srovnána se zemí. 173 mužů bylo zastřeleno a ženy a většina dětí byly převezeny do koncentračních táborů. Původní záměr nacistů vymazat obci z povrchu světa ale nevyšel. Lidice byly obnoveny a řada náměstí, ulic, obcí nebo i žen na celém světě nese na jejich počest jméno Lidice.²³

1.4.1 VÝZNAM DOTACÍ A JEJICH HISTORIE PRO OBEC LIDICE

Dotace pro obce obecně můžeme rozdělit na nárokové a nenárokové. Mezi nárokové dotace patří například ty, které jsou státním aparátem vypláceny povinně za úkony, které obec plní v přenesené působnosti (přenesený výkon státní správy) - například matriční služby, financování základního školství, ústavy sociální péče, domovy důchodců.

Nenároková dotace je typ dotací, o které je nutné po splnění daných podmínek a požadavků požádat. Tyto dotace pocházejí ze státního rozpočtu, fondů, a především z finančních fondů EU.

Pro moderní rozvoj obce Lidice je získání dotací důležitým finančním přínosem, bez kterého by dynamický rozvoj a obnova veřejného majetku a zlepšení kvality života obyvatel Lidic byl znatelně pomalejší a méně efektivní. V programovém období 2014-2020 obec Lidice získala jak z Evropských zdrojů, tak i z národních operačních programů 30.500.000 Kč. Namátkou se jedná o dotace, které pomohly obci Lidice opravit mateřskou školku, zateplit a zmodernizovat obecní úřad, revitalizovat park v centru obce, opravit místní komunikace a chodníky. O dotacích získaných z Evropských zdrojů – Integrovaný regionální operační program pro období 2014-2020 (IROP) pojednává moje bakalářská práce.

²³ Obec Lidice, Dostupné z <https://www.obec-lidice.cz/>, Oficiální stránky obce Lidice © 2021

2 FONDY EVROPSKÉ UNIE

Fondy Evropské unie zahrnují celou škálu nástrojů finanční pomoci. Slouží především k podpoře hospodářského růstu členských zemí EU a snižování sociálních a ekonomických nerovností mezi státy a regiony (tzv. politika soudržnosti). V programovém období 2014–2020 jsou v České republice nastavena společná pravidla pro pět fondů, které dohromady tvoří Evropské strukturální a investiční fondy. Ty tvoří zdroj financování pro programy určené pro Českou republiku. Dále v publikaci nazýváme i tuto skupinu fondů obecně „fondy EU“.²⁴

Cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti umožňují prosazovat tři z pěti existujících fondů, z nichž druhý je klíčový pro realizaci politiky zaměstnanosti a trhu práce. Konkrétně jde o Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), který slouží k podpoře veřejných a soukromých investic na pomoc odstranění rozdílů mezi regiony v Evropské unii v oblasti výzkumu, inovací, ochrany životního prostředí a prevence rizik a infrastruktur; dále o Evropský sociální fond (ESF), který financuje opatření sociální politiky a politiky zaměstnanosti na základě doporučení Evropské strategie zaměstnanosti v oblasti boje proti diskriminaci, podpory rovnosti, vzdělávání a odborní přípravy, a třetím je Kohezní fond (KF), který slouží ke snížení ekonomických a sociálních nerovností nově nastupujících členských států s hrubým domácím produktem nižším než 90% průměru členských zemí Evropské unie. Tyto fondy umožňují jednotlivým členským státům EU čerpat dočasnou finanční podporu, aby došlo ke snížení regionálních rozdílů, a tím k co největšímu přiblížení ekonomické úrovni bohatších zemí v Evropské unii. Vlastní vymezení evropské regionální politiky včetně postupů potřebných k čerpání konkrétních finančních prostředků z evropských fondů jsou obsaženy ve třech strategických dokumentech a v jednom typu programových dokumentů.²⁵

²⁴ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Abeceda fondů Evropské unie*. Vyd. 1. Praha. 2015. ISBN: 978-80-7538-014-2

²⁵ HORÁK PAVEL. *Role lokálních projektů v české politice zaměstnanosti*. Masarykova univerzita. 2014. ISBN: 978-80-210-7489-7. S. 16

2.1 Evropský fond pro regionální rozvoj

Fond je zaměřen na modernizaci a posilování hospodářství. Podporuje investiční projekty (silnice a železnice), odstraňování ekologických zátěží, výstavbu a opravy infrastruktury pro poskytování zdravotní péče, zavádění elektronické veřejné správy.²⁶

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) je jedním z hlavních finančních nástrojů politiky soudržnosti EU. Jeho cílem je pomáhat při zmírňování rozdílů v úrovni rozvoje evropských regionů a zlepšit životní podmínky v nejvíce znevýhodněných regionech. Zvláštní pozornost je věnována regionům, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami, jako jsou například nejsevernější regiony, které mají velmi nízkou hustotu osídlení, a ostrovní, přeshraniční a horské regiony. Podle článku 176 Smlouvy o fungování Evropské unie je úkolem EFRR pomáhat odstraňovat zásadní regionální rozdíly v Evropské unii.²⁷

Toho fond dosahuje podporou:

- rozvoje a strukturálních změn regionů, jejichž rozvoj zaostává,
- přeměny upadajících průmyslových regionů.

EFRR má dva hlavní cíle, a to zejména:

- investice do růstu a pracovních míst se zaměřením na posílení trhu práce a regionálního hospodářství,

Evropskou územní spolupráci – se zaměřením na posílení přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce v rámci EU. Prostředky vyčleněné na první cíl jsou přidělovány třem různým kategoriím regionů:

- více rozvinutým regionům, jejichž HDP na obyvatele přesahuje 90 % průměru EU,
- přechodovým regionům, jejichž HDP na obyvatele se pohybuje mezi 75 a 90 % průměru EU,
- méně rozvinutým regionům, jejichž HDP na obyvatele nedosahuje 75 % průměru EU.

²⁶ ING, FRANTIŠEK JANATKA, CSc. Globální podnikání. Vyd. 1. Vysoká škola ekonomie a managementu. 2019. ISBN: 978-80-88330-32-5, s. 105

²⁷ <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/95/evropsky-fond-pro-regionalni-rozvoj-efrr->

EFRR rovněž podporuje udržitelný rozvoj měst. V období 2014 až 2020 alespoň 5 % prostředků EFRR pro každý členský stát musí být vyčleněno na integrovaná opatření zaměřená na udržitelný rozvoj měst, která budou zaměřena na problémy, s nimiž se městské oblasti potýkají, pokud jde o hospodářství, životní prostředí, klima, demografii a sociální výzvy. Podrobnější informace o přidělování a dalším využití prostředků z EFRR jsou stanoveny v dohodách o partnerství. Jedná se o strategické dokumenty vypracované každým členským státem za pomoci regionálních a sociálních partnerů.²⁸

2.1.1 EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ V OBDOBÍ 2021–2027

V roce 2021 zahájila EU nové víceleté programové období. Pravidla pro EFRR na období 2021–2027 jsou stanovena v:

- nařízení o EFRR a o Fondu soudržnosti,
- nařízení o zvláštních ustanoveních pro cíl Evropská územní spolupráce (Interreg).

Tato nařízení zachovávají stávající dva cíle EFRR: „Investice pro růst a zaměstnanost“ a „Evropská územní spolupráce“. Zachovávají také tematické zaměření na dvě hlavní priority: podporu inovací, digitální ekonomiky a malých a středních podniků poskytovanou prostřednictvím strategie pro inteligentní specializaci (CP 1); a ekologičtější, nízkouhlíkové a oběhové hospodářství (CP 2). Nová politika soudržnosti rovněž zavedla seznam činností, které nejsou podporovány z fondu EFRR. Patří k nim vyřazování jaderných elektráren z provozu nebo jejich výstavba, letištní infrastruktura (kromě nejvzdálenějších regionů) a některé operace nakládání s odpady (např. skládkování). Pro programové období 2021–2027 bylo EFRR přiděleno přibližně 200,36 miliard EUR (včetně 8 miliard EUR na Evropskou územní spolupráci a zvláštních přidělů ve výši 1,93 miliardy EUR pro nejvzdálenější regiony). Méně rozvinuté regiony budou mít prospěch z míry spolufinancování až do výše 85 % nákladů na projekty.²⁹

²⁸ <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/95/evropsky-fond-pro-regionalni-rozvoj-efrr->

²⁹ <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/95/evropsky-fond-pro-regionalni-rozvoj-efrr->

Míra spolufinancování pro přechodové regiony a pro rozvinutější regiony bude činit až 60 %, resp. 40 %. Po roce 2020 bude posílena podpora měst. Nejméně 8 % prostředků EFRR (na vnitrostátní úrovni) bude vyčleněno na udržitelný rozvoj měst a na vytvoření Evropské městské iniciativy.³⁰

2.2 Fond soudržnosti

Je určen na podporu investičních projektů (dopravní infrastruktura většího rozsahu transevropské sítě), ochranu životního prostředí, energetickou soudržnost a obnovitelné zdroje energie. K tomuto fondu také náleží Kohezní fond, určený pro podporu chudších států.³¹

Fond soudržnosti se zaměřuje na členské státy, jejichž hrubý národní důchod (HND) na obyvatele je nižší než 90 % průměru EU. Jeho cílem je eliminovat hospodářskou a sociální nerovnost a podporovat udržitelný rozvoj. Nyní podléhá stejným pravidlům týkajícím se přípravy programů, řízení a monitorování jako fondy EFRR a ESF prostřednictvím Nařízení o společných ustanoveních. V období 2014-2020 se Fond soudržnosti vztahuje na Bulharsko, Českou republiku, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Litvu, Lotyšsko, Maďarsko, Maltu, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko a Slovinsko.³²

Fond soudržnosti přiděluje celkem 63.4 miliard EUR na činnosti spadající do následujících kategorií:

- transevropské dopravní sítě, především prioritní projekty evropského zájmu, které určuje EU. Fond soudržnosti podporuje infrastrukturní projekty v rámci nástroje pro propojení Evropy;
- životní prostředí: zde může Fond soudržnosti podporovat také projekty týkající se energetiky či dopravy, pokud jasně prospívají životnímu prostředí ve smyslu úspor energie, využívání obnovitelných zdrojů energie, rozvoje železniční dopravy, podpory intermodality, posilování veřejné dopravy apod.³³

³⁰ <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/95/evropsky-fond-pro-regionalni-rozvoj-efrr->

³¹ ING. FRANTIŠEK JANATKA, CSc. Globální podnikání. Vyd. 1. Vysoká škola ekonomie a managementu. 2019. ISBN: 978-80-88330-32-5, s. 105

³² https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/funding/cohesion-fund/

³³ https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/funding/cohesion-fund/

Finanční podpora z Fondu soudržnosti může být pozastavena rozhodnutím Rady (které musí přijmout kvalifikovaná většina), pokud členský stát vykazuje příliš vysoký veřejný deficit a situaci nevyřeší ani nepřijme vhodná opatření k jejímu řešení.³⁴

2.3 Evropský sociální fond

Podpora nezaměstnanosti, rozvoj lidských zdrojů, neinvestiční projekty (rekvalifikace, programy pro osoby se zdravotním postižením, děti a mládež, etnické menšiny, inovativní programy pro zaměstnance, rozvoj vzdělávacích programů apod.).³⁵

ESF investuje do lidských zdrojů a zaměřuje se na zlepšování příležitostí k zaměstnání a vzdělávání. Také se snaží pomáhat znevýhodněným osobám a lidem ohroženým chudobou či sociálním vyloučením. O finanční podporu z ESF mohou žádat všechny organizace zřízené v souladu s právním řádem ČR a fyzické osoby, které budou schopny předložit kvalitní projekty. Přesné vymezení žadatele vždy uvádí konkrétní výzva k předkládání projektů, která rovněž specifikuje podporované aktivity, cílové skupiny apod. Finance z ESF se čerpají prostřednictvím operačních programů. Po vyhlášení výzvy k předkládání projektů (na webech operačních programů) lze předkládat žádosti o podporu v elektronické podobě prostřednictvím aplikace. Hlavními kritérii při posuzování projektů vypracovaných žadateli bude jejich soulad s výzvou a operačním programem.³⁶

³⁴ https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/funding/cohesion-fund/

³⁵ ING. FRANTIŠEK JANATKA, CSc. Globální podnikání. Vyd. 1. Vysoká škola ekonomie a managementu. 2019. ISBN: 978-80-88330-32-5, s. 105

³⁶ <https://www.esfcr.cz>

2.4 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

2.4.1.1.1 Slouží na podporu rozvoje venkova, který spadá do společné zemědělské politiky EU. Slouží také ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a kvality života na venkovských oblastech.³⁷

Společná zemědělská politika (SZP) podporuje vitalitu a hospodářskou životaschopnost venkovských komunit prostřednictvím opatření na rozvoj venkova (tzv. druhý pilíř).³⁸

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) je finančním nástrojem SZP, který podporuje strategie a projekty rozvoje venkova. Zároveň je součástí evropských strukturálních a investičních fondů (ESI).

Rozpočet EZFRV na období 2014–2020 činí přibližně 100 miliard eur a je určen na provádění programů rozvoje venkova, které budou probíhat do konce roku 2023. Prostředky z rozpočtu se rozdělují podle šesti priorit:

- předávání poznatků a inovací v zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech,
- životaschopnost a konkurenceschopnost všech typů zemědělství a inovativní zemědělské technologie a trvale udržitelné lesní hospodářství,
- organizace potravinového řetězce, dobré životní podmínky zvířat a řízení rizik v zemědělství,
- účinné využívání zdrojů a přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku, která je odolná vůči změně klimatu, v zemědělství, potravinářství a lesnictví,
- obnova, ochrana a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím,
- sociální začleňování, opatření proti chudobě a hospodářský rozvoj ve venkovských oblastech.

³⁷ ING. FRANTIŠEK JANATKA, CSc. Globální podnikání. Vyd. 1. Vysoká škola ekonomie a managementu. 2019. ISBN: 978-80-88330-32-5, s. 105

³⁸ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development_cs

Všechny tyto priority přispívají k horizontálním cílům, jimiž jsou inovace, ochrana životního prostředí, zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně.³⁹

2.5 Integrovaný regionální operační program

Integrovaný regionální operační program (IROP) navazuje na sedm regionálních operačních programů a částečně na Integrovaný operační program z programového období 2007–2013. Prioritou IROPu je umožnění vyváženého rozvoje území, zkvalitnění infrastruktury, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech. Významnou složkou IROP jsou integrované nástroje, které představují 28 % z celkové alokace IROP.⁴⁰

Regionální operační programy pokrývaly několik tematických oblastí s cílem zvýšení konkurenceschopnosti regionů, urychlení jejich rozvoje a zvýšení atraktivity regionů pro investory. Každý ROP byl řízen samostatně Regionální radou (RR) příslušného regionu soudržnosti. Na regionální operační programy cíle Konvergence bylo z fondů EU vyčleněno 4,6 mld. € (cca 131,4 mld. Kč). Jedná se o ROP NUTS II Jihozápad, ROP NUTS II Severozápad, ROP NUTS II Severovýchod, ROP NUTS II Střední Čechy, ROP NUTS II Jihovýchod, ROP NUTS II Moravskoslezsko a ROP NUTS II Střední Morava. V období 2014–2020 byl zahrnut do Integrovaného regionálního programu.⁴¹

³⁹https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development_cs

⁴⁰<https://www.dotaceu.cz/cs/fondy-eu/kohezni-politika-eu/operacni-programy/integrovaný-regionalni-operacni-program>

⁴¹ [https://dotaceu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/r-\(1\)/regionalni-operacni-programy-\(rop\)](https://dotaceu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/r-(1)/regionalni-operacni-programy-(rop))

PRAKTICKÁ ČÁST

3 PROJEKT REVITALIZACE HŘBITOVA V PAMÁTKOVÉ OBLASTI V OBCI LIDICE

Cílem tohoto projektu byla revitalizace části nemovité kulturní památky a zachování světového kulturního dědictví pro další generace a současné zachování památky obětem druhé světové války. Specifickým cílem bylo zachování a trvale udržitelné využití kulturního dědictví, rozšíření nabídky prohlídkových míst o revitalizovaný hřbitov, který je památným místem obětí po vyhlazení Lidic.

Realizací tohoto byly očekávány tyto změny:

- zefektivnění prezentace: revitalizací zeleně a obnovou drobných stavebních prvků v prostorách hřbitova došlo ke zvýšení atraktivity celého areálu. Zejména došlo ke zpřístupnění prostor dosud uzavřených návštěvníkům, a to márnici v prostorách rekonstruovaného hřbitova,
- posílení ochrany: posílení ochrany památky naplnilo projekt z hlediska zajištění delší životnosti jednotlivých částí hřbitova a zabránilo tak dalšímu znehodnocování této historicky významné památky,
- rozvoj kulturního dědictví: obnova památky – zpřístupnění nové části hřbitova – márnice. Zkvalitnění technického stavu a snížení nutnosti oprav.

3.1 Ekonomické hodnocení projektu

Tabulka 4 Výdaje projektu

Způsobilé výdaje	Kč bez DPH	DPH (21%)	Kč	Výběrové řízení
Hlavní způsobilé výdaje	2 349 339 Kč	493 361 Kč	2 842 700 Kč	
Pořízení staveb formou výstavby	2 349 339 Kč	493 361 Kč	2 842 700 Kč	Stavební práce
Vedlejší způsobilé výdaje	130 000 Kč	27 300 Kč	157 300 Kč	
Studie proveditelnosti	90 000 Kč	18 900 Kč	108 900 Kč	NE
Autorský dozor	40 000 Kč	8 400 Kč	48 400 Kč	NE
Celkové způsobilé výdaje	2 479 339 Kč	520 661 Kč	3 000 000 Kč	
Nezpůsobilé výdaje	Kč bez DPH	DPH (21%)	Kč	Výběrové řízení
Zpracování žádosti o dotaci	30 000 Kč	6 300 Kč	36 300 Kč	NE
Pořízení staveb formou výstavby - kolumbárium, rozptylová Loučka a výdaje nad max. limit ZV.	2 314 026 Kč	485 945 Kč	2 799 971 Kč	ANO
Celkové nezpůsobilé výdaje	2 344 026 Kč	492 245 Kč	2 836 271 Kč	
CELKOVÉ VÝDAJE PROJEKTU	4 823 365 Kč	1 012 906 Kč	5 836 271 Kč	-

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Hlavní aktivity projektu zahrnovaly sadové a pěstební práce a dále stavební práce. Jednotlivé ceny vycházely z jednotného ceníku stavebních prací a respektovaly veškeré náležitosti Specifických pravidel výzvy.

3.2 Udržitelnost projektu

a) Zajištění administrativní kapacity

Během období udržitelnosti byla administrativní kapacita projektu zajišťována žadatelem a jeho zaměstnanci (tzn. především vedoucí týmu a finanční manažer) ve spolupráci s projektovým manažerem. Zaměstnanci vykonávali administrativní činnost spojenou s obdobím udržitelnosti projektu během své pracovní doby. V danou chvíli se nepočítalo s navýšením jejich mezd.

V rámci udržitelnosti projektu se nepředpokládalo vytvoření nových pracovních míst. V případě nutnosti by byly v letních měsících povolány pomocníci z řad brigádníků.

Administrativní zajištění udržitelnosti spočívalo především v předkládání zpráv o udržitelnosti poskytovateli dotace. Dále zajišťování dodržování indikátorů a jejich vykazování a dokladování. V neposlední řadě byla zajištěna archivace všech dokumentů vztahujících se k žádosti o dotaci a k realizaci projektu pro případné kontroly. Projektový manažer vypracovával pravidelné zprávy o udržitelnosti projektu, konzultoval potřebné záležitosti s poskytovatelem dotace a monitoroval, jestli výstupy a indikátory projektu splňovaly účel, pro který byl projekt podpořen.

b) Zajištění provozu pro řízení projektu

Žadatel disponoval vlastním, plně vybaveným a funkčním zázemím, které bylo umístěno přímo v místě obecního úřadu Lidice.

Obec Lidice postupuje při získávání dotací dvěma způsoby. U jednodušších typů dotace jako jsou například dotace z Ministerstva pro místní rozvoj či ze Středočeského krajského úřadu, namátkou Fond obnovy venkova, Fond kultury a rozvoj památek si žádosti o dotace připravuje sama. Pravidla jsou nastavena velmi jednoduše, transparentně a účelně a lety se velmi málo mění.

U typů dotačních titulů SFDI (Státní fond dopravní infrastruktury), SFŽP (Státní fond životního prostředí) anebo IROP je proces získání dotací složitý a administrativně náročný. Malá obec jako jsou Lidice s neuvolněnou starostkou a dvěma zaměstnanci obecního úřadu je vzhledem k velké administrativní zátěži, velmi nepřehledných pravidel, náročných kontrol a častých změn, nucena se spolehnout na profesionální agenturu, které se dotační agendou zabývají.

LK Advisory byla vybrána na základě poptávkového řízení a jedním z kritérií byly i výborné reference okolních měst a vesnic na jejich služby. Firma poskytuje jedno z nejlepších projektových poradenství, a především obec jako svého klienta provází celým procesem dotace od sestavení a nastavení žádosti, tak aby žádost obce obstála při soutěži s ostatními projekty. Zástupce firmy pečlivě dohlíží na samotnou realizaci akce, aby se nestalo, že obec o získanou dotaci jakoukoliv zbytečnou chybou přijde. I po dokončení projektu se starají a pomáhají naplnit povinnosti a závazky spojené s udržitelností projektu.

Administrátor žádosti a řízení projektu – společnost LK Advisory, s.r.o., disponovala dlouhodobě pronajatým, plně vybaveným a funkčním zázemím. Společnost LK Advisory, s.r.o. byla vybrána z důvodu zkušeností s řízením a kontrolou desítek projektů financovaných z předvstupních fondů i strukturálních fondů. Jednatel společnosti LK Advisory, s.r.o., která poskytuje komplexní služby v oblasti dotací ze strukturálních fondů EU má zkušenosti s vypracováním projektové žádosti do SROP, ROP, IROP, OPŽP, PRV. V přípravné fázi se společnost podílela na nastavení projektu, jeho povinných náležitostech. Zajišťovala, aby byla studie proveditelnosti v souladu s pravidly dotačního titulu a zastupovala tým zpracovatele studie proveditelnosti. Připravovala projektové žádosti, koordinovala projektový tým a komunikovala se zástupci CRR v rámci přípravy projektu. Dále měla společnost na starost přípravu a podání zpráv o udržitelnosti projektu. Zároveň se účastnila případných kontrol ze strany poskytovatele dotace.

3.3 Analýza rizik projektu

Tabulka 5 Rizika projektu

Riziko	Závažnost rizika	Pravděpodobnost výskytu	Přijatá opatření
Nedostatek v projektové dokumentaci	4	2	Projektovou dokumentaci připravoval projektant s rozsáhlými zkušenostmi v oblasti zahradní architektury památkově chráněných objektů.
Nedostatečná koordinace stavebních prací	3	2	Sestavení projektového týmu se zkušenostmi jak s pracemi obdobného typu a rozsahu, tak s čerpáním dotací obdobného charakteru. Současně harmonogram stavebních prací zohledňuje veškeré aspekty, které se dají při projektu tohoto typu předpokládat, vč. ročních období.
Výběr nekvalitního dodavatele	4	1	Především požadavky na kvalifikační předpoklady, které zamezují výběru nekvalitních dodavatelů. Dále budou smluvní podmínky provádění stavebních prací jasně striktně vymezeny ve vzorové Smlouvě o dílo, která bude přílohou zadávací dokumentace.
Nedoržení termínu realizace	4	2	Výběr kvalitního dodavatele (viz. popis předchozího rizika) a správně nastaveným harmonogramem projektu. Harmonogram je zpracováván tak, že je v něm počítáno s určitou časovou rezervou pro jednotlivé činnosti.
Živelné pohromy	4	1	Vzhledem k umístění řešeného objektu a s přihlédnutím k velice ojedinělým pohromám v minulosti představuje toto riziko minimální pravděpodobnost. Mezi relevantní případné živelné pohromy lze zařadit riziko silného větru a požáru. Areál NKP Lidice je pro případ živelných pohrom pojištěn.
Neobdržení dotace	4	2	Eliminace rizika proběhla v rámci přípravy projektu, kdy zajištění souladu s Výzvou a Obecnými i se specifickými pravidly pro žadatele a příjemce zajišťuje zkušený projektový tým. V projektovém týmu je navíc nastaven stupňovitý způsob kontroly žádosti, který minimalizuje riziku důvodu pro neobdržení dotace.
Zabezpečení investice, vandalismus a krádeže	3	2	Vandalismus a krádeže mohou zvýšit provozní náklady a mohou mít vliv na udržitelnost projektu. Bude nadále probíhat spolupráce s městskou policií Kladno, která bude zajišťovat pravidelné kontroly hřbitova. Předmět projektu též bude pojištěn.

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

3.4 Finanční analýza projektu

Tabulka 6 Cash-flow s vlivem financování (v tis. Kč)

	2021,00	2022,00	2023,00	2024,00	2025,00
(+) Tržby	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
(-) Materiální náklady (spotřeba materiálu, energie)	-145,83	-250,00	-250,00	-250,00	-250,00
(-) Náklady na služby	-5,83	-10,00	-10,00	-10,00	-10,00
(-) Změna investic	-5350,33	0,00	0,00	0,00	0,00
(+) Změna dluhů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
(+) Dotace	2850,00	0,00	0,00	0,00	0,00
(+) Zůstatková hodnota	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CF s vlivem financování	-2651,99	-260,00	-260,00	-260,00	-260,00

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Tabulka 7 Cash-flow bez vlivu financování (v tis. Kč)

	2021	2022	2023	2024	2025
(+) Tržby	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
(-) Materiální náklady (spotřeba materiálu, energie)	-145,83	-250,00	-250,00	-250,00	-250,00
(-) Náklady na služby	-5,83	-10,00	-10,00	-10,00	-10,00
(-) Změna investic	-5350,33	0,00	0,00	0,00	0,00
(+) Zůstatková hodnota	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CF s vlivem financování	-5501,99	-260,00	-260,00	-260,00	-260,00

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

V rámci přípravy projektové žádosti byl důkladně zpracován plán cash-flow ve variantě s vlivem financování, tedy v případě získání dotačních prostředků na financování akce, dále pak plán cash-flow bez vlivu financování, tedy v případě 100 % vlastního financování projektu z prostředků žadatele.

Vzhledem k tomu, že projekt negeneroval příjmy (hřbitov je bezplatně přístupný) nelze z hlediska finanční náročnosti projektu zajistit financování projektu bez dotačních prostředků. Žadatel měl vyčleněny vlastní prostředky na spolufinancování akce a dále na běžné provozní náklady.

Monitorovací zpráva byla odevzdávána vždy pravidelně řídicímu orgánu pro informaci o stavu realizace projektu. Obsahem zprávy byly informace o dopadech projektu na cílové skupiny, údaje o financování projektu, problémy vzniklé při realizaci projektu, návrhy na změny v projektu, plnění monitorovacích indikátorů apod. U vybraných operačních programů je spolu se zprávou odevzdávána i žádost o platbu. Monitorovací zpráva má jednotnou formu a příjemce podpory je seznámen s povinností vykazovat monitorovací zprávy při podpisu smlouvy o financování projektu.

Pro tento projekt bude monitorovací zpráva teprve vytvořena, protože projekt je aktuální a aktuálně se na něm v obci Lidice pracuje.

3.5 Udržitelný rozvoj

Projekt měl neutrální vliv na udržitelný rozvoj. Během realizace projektu bylo ke všem činnostem přístupováno s vědomím nutnosti chránit životní prostředí a dobrý stav přírody a krajiny pro budoucí pokolení. V průběhu stavebních činností bylo postupováno šetrně ve vztahu ke všem složkám životního prostředí a pokud to bylo umožněno charakterem prací.

3.6 Identifikace dopadů a přínosů projektu na cílové skupiny

Možnosti identifikace cílových skupin jsou velmi různorodé. Pro projekt bylo zvoleno rozdělení do 6 cílových skupin, jenž by mělo pomoci co možná nejpresnějšímu popsání jejich potřeb, tedy jejich poptávky. Revitalizace hřbitova by měla přispět ke zvýšení atraktivity a návštěvnosti celé obce Lidice. Obec Lidice je významnou národní kulturní památkou a revitalizací hřbitova by se měla zvýšit jeho nabídka pro návštěvníky, ať pro nové či opakované návštěvy. Okruh návštěvníků by měl mít celorepublikovou působnost a přispět ke zvýšení ekonomické aktivity nejen obce, ale i kraje. Návštěvníci, turisté a ostatní skupiny by měli moci díky realizaci projektu navštívit nejen nově otevřenou část hřbitova – márnici.

Ta byla doposud pro veřejnost nepřístupná. Návštěvníci mohou nyní také moci nahlédnout do doposud uzavřeného prostoru, který se díky projektu dočkal obnovy a přispěl tak nejenom k zachování tohoto kulturního dědictví na další roky, ale též výraznou měrou přispěl k atraktivitě obce kraje, posléze České republiky. Obec protíná cyklotrasa 0018, která spojuje Okoř, Lidice, Velké Přítočno, Kladno-Rozdělov a Družec. Délka trasy je 28 km. Pozitivní dopad projektu na podnikatele je neoddiskutovatelný. V případě revitalizace hřbitova došlo ke zvýšení počtu návštěvníků celého areálu NKP v obci Lidice, a by mělo mít přímý vliv na zvýšení cestovního ruchu a zvýšení ekonomické aktivity v obci Lidice. Tato skupina místních podnikatelů v oblasti pohostinství, hotelnictví a dalších služeb spojených s truismem je přímo závislá na cestovním ruchu obce a jeho okolí.

3.7 Plnění harmonogramu

Dne 27.4.2021 byl uzavřen dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo, protože vzhledem k počasí v průběhu prací, které nedovolovalo provést práce tak, aby byly dodrženy technologické postupy, byl termín dokončení prací stanoven na 30.května 2021. (důvodem byly velmi nízké teploty, nemožnost dodání rostlinného materiálu – posunutá agrotechnická lhůta).

4 REKONSTRUKCE MÍSTNÍ KOMUNIKACE

10.ČERVNA 1942 V LIDICÍCH

Pro obyvatele obce Lidice měla realizace projektu zásadní význam, protože došlo ke zlepšení dostupnosti páteřní komunikace obce. Zároveň došlo ke snížení prašnosti, hlučnosti a emisí, ať již se jedná o cesty pěšky, příjezdy auty a autobusy nebo cykloturisty. Lze říci, že se jedná o nejdůležitější komunikaci v obci Lidice. V této oblasti se také nachází NKP a tou je Památník Lidice. Ulice 10.června 1942 a její bezprostřední napojení na ulici Tokajickou, je v Lidicích centrem veřejných služeb, vzdělávání, kultury, nákupu a odpočinku občanů. Realizace projektu umožnila obyvatelům Lidic klidný a bezpečný přístup k těmto aktivitám. Byl umožněn také klidný a bezpečný přístup k autobusové zastávce.

Cíl projektu:

Projekt byl v celém rozsahu v souladu s cíli ROP NUTS II Střední Čechy a oblastí podpory 1.1 Regionální dopravní infrastruktury. Globálním cílem ROP NUTS II Střední Čechy 2013 bylo vytvořit podmínky pro dynamický růst HDP regionu a zajištění vysoké kvality života obyvatel města i venkova prostřednictvím zvýšení atraktivity regionu pro bydlení, podnikání, investice a cestovní ruch. Specifický cíl byl zajištění vysoké a udržitelné mobility obyvatel při současném snižování negativních dopadů dopravy na životní prostředí. Ve vazbě na projekt došlo ke zvýšení dopravní obslužnosti území. Došlo ke zlepšení životního prostředí vzhledem ke snížení prašnosti a hlučnosti, zvýšila se i kvalita života místních obyvatel. Globálním cílem prioritní osy 1.doprava bylo zajištění vysoké a udržitelné mobility obyvatel a snižování negativních dopadů dopravy na životní prostředí. Projektovaný rozsah byl od křižovatky s průtahem silnice III/00714 (místní obslužná komunikace Tokajická) po křižovatku s místní obslužnou komunikací III.třídy ul. Josefa Stříbrného.

Délka úpravy: silnice 892 m

Plocha vozovky: 4.845 m²

Výhledově chodník: 82 m² (není součástí dotace)

Na křižovatce s místní obslužnou komunikací ul. Josefa Stříbrného, u vchodu do Památníku, byl velice poškozený chodník o celkové ploše 82 m, který byl rozbitý a tím nebezpečný pro pěší. Z tohoto důvodu bylo potřeba výhledově chodník opravit, a proto byl zahrnut do projektu stavebních prací a do žádosti o vyjádření stavebního úřadu Kladno. Po skončení prací na místní komunikaci 10.června 1942 byl chodník opraven z vlastních prostředků obce Lidice.

4.1 Ekonomické hodnocení projektu

Tabulka 8 Přehled financování

Položky	Výdaje projektu
Celkové výdaje projektu	5 699 247,50 Kč
Celkové způsobilé výdaje	5 699 247,50 Kč
Celkové způsobilé investiční výdaje	5 343 247,50 Kč
Celkové způsobilé neinvestiční výdaje	356 000,00 Kč
Vlastní podíl žadatele	
Veřejné prostředky - vlastní zdroje	854 940,45 Kč
Dotace projektu	
Dotace z rozpočtu RR	4 844 307,05 Kč
z toho EU	4 844 307,05 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

4.2 Udržitelnost projektu

Za udržitelnost projektu se považuje doba pokračování aktivit (zaměřené na definované cílové skupiny) po uzavření realizační fáze projektu. Udržitelnost projektu se hodnotí z následujících hledisek:

- institucionální udržitelnost, jež vypovídá o dodržení obecných politickospolečenských podmínek, jež platily v době realizace projektu a jejichž stálost v provozní fázi projektu jeho udržitelnost podmiňuje,
- finanční a ekonomická udržitelnost projektu je dána splněním podmínek reálné návratnosti vložené investice, přičemž není nezbytně nutné, aby se u veřejných nebo obecně neziskových projektů jednalo o přímou finanční návratnost,

- provozní udržitelnost je zaručena splněním technických a technologických požadavků na zabezpečení provozu investice v provozní fázi projektu a zajištění potřebných lidských zdrojů,
- materiální udržitelnost je zaručena plynulostí dodávek surovin, materiálu a energií během jednotlivých let provozní fáze projektu,
- časová udržitelnost je daná životností projektu.

a) Finanční a ekonomická udržitelnost

Jedná se o projekt veřejně prospěšný, neziskový s nulovými příjmy. Projekt byl financován z dotací a z vlastních zdrojů žadatele – obce Lidice. Hlavním záměrem je rekonstrukce místní komunikace s cílem zvýšit bezpečnost provozu, podpořit podnikání, vzdělávání, veřejné služby, kulturu a cestovní ruch a turistiku. Ani v realizační ani provozní fázi projekt nebude generovat přímé finanční příjmy pro obec. Projekt v realizační fázi předpokládal financování 85 % z dotací a z 15 % z prostředků rozpočtu města. Celkové uznatelné náklady projektu byly ve výši 5.699.247,50 Kč z toho 854.940.000 Kč financovala sama obec. Krátkodobě, v realizační fázi, obec pokrývala ze svých zdrojů výdaje v plné výši nákladů projektu. Maximální výše nákladů byla před čerpáním dotace, a to v plné výši nákladů projektu. Obec měla dostatek vlastních zdrojů, což plně zajišťovalo realizaci projektu. Z charakteru projektu vyplynula velmi nízká potřeba provozního financování po dobu požadované doby udržitelnosti. Jednalo se o náklady na běžnou údržbu, ve výši 30.000 Kč, které byly financovány z rozpočtu obce, pro kterou znamenali minimální finanční zatížení. Riziko nárůstu nákladů bylo nízké s ohledem na to, že se jednalo o činnost, se kterou má obec bohaté zkušenosti. Riziko neočekávaných finančních nákladů z titulu oprav či reinvestice bylo ošetřeno výběrem dodavatele a vzhledem k tomu, že se jednalo o obvyklou rekonstrukci, bylo riziko nízké. Finanční riziko udržitelnosti projektu jak v realizační fázi, tak provozní fázi bylo velmi nízké. Pravděpodobnost výskytu negativních jevů na straně financování byla velmi malá a riziko nákladů téměř nulové.

Projekt měl neutrální vliv na udržitelný rozvoj. Během realizace projektu bylo ke všem činnostem přistupováno s vědomím nutnosti chránit životní prostředí a dobrý stav přírody a krajiny pro budoucí pokolení.

V průběhu stavebních činností se postupovalo šetrně ve vztahu ke všem složkám životního prostředí, pokud to charakter prací umožňoval.

b) Popis projektu v období udržitelnosti za monitorované (sledované) období

V uvedeném monitorovacím období od 22.12.2018 do 21.12.2019 nedoznala komunikace žádných změn. Je využívána pro dopravu občanů, dospělých i dětí, kteří využívají komunikaci jako spojnicí do svých bydlišť, do obecního úřadu a k přepravě v nejrůšnější části obce Lidice. Frekventované místo před obecním úřadem bylo na konci projektu osazené pamětní tabulí, která plní svoji funkci i nadále. Výstavbou důležité spojnice se významně zkvalitnila doprava, snížila prašnost a navýšila bezpečnost v celé obci. Díky retardérům, které jsou významnými bezpečnostními prvky se počet kolizních situací zmenšil na nulu. Projekt řeší rekonstrukci hlavní nejvýznamnější komunikace vedoucí centrem Lidic. Komunikace je využívána všemi občany, protože je hlavní a přístupovou cestou k Obecnímu úřadu, obecním budovám a obchodům. Je také hlavní komunikací z hlediska rozlišených silnic, protože do ní ústí mnoho vedlejších silnic nižší třídy, vedoucích z nejvíce obydlených čtvrtí Lidic. Výsledky projektu jsou pečlivě udržovány řádnou péčí v zimních měsících i pravidelným čištěním ve zbytku ročního období. V sledovaném období nedošlo k žádnému poškození silnice ani z důvodu mechanického, tak ani z důvodu klimatického. Následkem správného zacházení a údržby nebylo nutné provádět žádné opravy ani rekonstrukce. Stejně jako nebylo nutné řešit žádné pojistné události ani kompenzace. Rekonstrukce komunikace slouží pravidelným i slavnostním akcím po celý rok – např. oslavy konce války, slavnostní průvod k památníku obětem druhé světové války, májové průvody, oslavy Vánoc, rozsvícení vánočního stromu, Velikonoční oslavy. Tyto akce jsou navštěvovány všemi občany i hosty z vedlejších vesnic a zástupci vlády ČR (vzpomínkové akce související s památníkem obětí druhé světové války). Dále je majetek pořízený z dotací pravidelně užíván žáky a pedagogickým doprovodem místní základní školy, které je situována v nedaleké lokalitě. Tomuto projektu byla udělena výjimka z povinnosti sledovat příjmy.

4.3 Analýza rizik projektu a jejich řešení

Tabulka 9 Rizika projektu

Riziko	Popis rizika	Závažnost rizika	Pravděpodobnost výskytu	Přijátá opatření
Podpora projektu	změna podpory při změně politických podmínek	4	2	Projekt má podporu napříč celým politickým spektrem vedení města
Státní regulace	Státní regulace, stav společnosti	8	2	Žadatel nemůže ovlivnit
Finanční prostředky	Nedostatek finančních prostředků na předfinancování a v průběhu realizace projektu	10	2	Schválení podílu žadatele zastupitelstvem města, splatnost faktur 30 dnů
Nezískání dotace	Nedostatek financí na plnou realizaci projektu	12	3	Kvalitní zpracování žádosti o dotaci, spolupráce s poradenskou společností
Kvalita dodavatele	Výběr kvalitního dodavatele	8	2	Stanovení správných hodnotících kritérií pro výběr dodavatele vč. záruk za dodání díla v odpovídající kvalitě a čase, smluvní zajištění.
Harmonogram projektu	Nedodržení termínu výstavby	6	2	Bude stanoven technický dozor, pravidelné kontrolní dny, vedení.
Změny v projektu	Dodatečné změny v projektu	6	2	Projektový tým je zkušený a prověřený z přechozích realizovaných projektů, revize, zkušeností i u partnerů projektu
Rozsah projektu	Nezvládnutelný rozsah projektu	4	2	Projektový tým má zkušenosti i s většími projekty
Přírodní katastrofy	Vlivy životního prostředí	2	1	Žadatel nemůže ovlivnit

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

Předkladatel projektu věnoval analýze rizik pozornost, protože každý projekt je částečně rizikový. Byla zvažována všechna možná rizika a v maximální míře byla snaha k jejich eliminaci nebo zmírnění eventuálního dopadu na přijatelnou míru.

Žádný rizikový faktor projektu nevykazuje vysokou míru hodnoty. Z výzkumu rizika vyplývá, že žádná hodnota není vyšší než 25. to znamená, že projekt při dodržování všech navržených opatření k eliminaci rizik, nemá žádná podstatná rizika, která by bránila jeho realizaci a udržitelnosti.

4.4 Finanční analýza projektu

V následujících tabulkách uvádíme CF projektu v členění na část investiční, provozní a finanční. Ukazuje náročnost projektu na vlastní zdroje žadatele, neboť v realizační fázi bude projekt financován nejdříve z vlastních prostředků. Dotace měla být proplacena ve 4.Q roku 2015. Projekt kromě dotace byl plně financován z vlastních zdrojů. Nejvyšší potřeba financování, a to až ve výši uznatelných nákladů projektu, byla ve 4.Q 2015 do čerpání dotace. Po proplacení dotace byl rozpočet obce zatížen minimálně. Riziko nedodržení tohoto plánu bylo velmi nízké. V realizační fázi bylo toto riziko ovlivněno především dobrým výběrem dodavatele. Riziko nedodržení nákladů snížilo také to, že se jednalo při rekonstrukci o práce, které jsou běžné a riziko vzniku neočekávaných nákladů bylo opravdu minimální. Riziko neočekávaných nákladů v provozní části bylo malé, vzhledem ke zkušenostem s údržbou silnic a je do značné míry závislé na počasí, které však nelze ovlivnit. Finanční udržitelnost projektu byla velmi dobrá jak v investiční, tak provozní fázi. Riziko výskytu negativních jevů bylo velmi málo pravděpodobné.

Tabulka 10 Celkové CF projektu v tis. Kč

2015									
Položka	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Výdaje	36	0	54	1 948	1 924	1 533	145	24	0
CF investiční	0	0	0	1 900	1 900	1 533	0	0	0
CF provozní	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CF finanční	0	0	0	-1 900	-1 900	-1 533	0	0	0
Příjem dotace	0	0	0	0	0	0	0	0	484

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Tabulka 11 CF bez vlivu financování

2015										
Položka	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Přírůstek investic	0	0	0	0	1 900	1 900	1 533	0	0	0
CF bez vlivu financování	0	0	0	0	-1 900	-1 900	-1 533	0	0	-5 333

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Tabulka 12 CF s vlivem financování

2015										
Položka	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
CF bez financování	0	0	0	0	-1 900	-1 900	-1 533	0	0	-5 333
Dotace	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 844
Vklad příjemce	0	0	0	0	1 900	1 900	1 533	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

4.5 Udržitelnost rozvoje

Udržitelný rozvoj je definován jako soulad hospodářského a společenského pokroku při zachování životního prostředí. Projekt byl plně v souladu s touto definicí. Obecně lze říci, že realizace uvedeného projektu odráží přirozené environmentální limity hospodářského růstu. Z ekonomického hlediska došlo ke zvýšení ekonomické výkonnosti dotřených firem. Z hlediska životního prostředí došlo ke snížení emisí, prašnosti a hlučnosti obou silnic. V rámci sociální odpovědnosti se obec Lidice chovala partnersky ke všem stranám, které byly projektem dotčeny. Realizací projektu došlo ke snížení emisí v hlavním centru Lidic v důsledku snížení výfukových plynů. Zkvalitněním vozovky došlo k nižšímu opotřebení vozidel a zároveň k nižší spotřebě pohonných hmot. Zrekonstruovaná místní komunikace by měla sloužit pro všechny osoby bez rozdílu věku, národnosti, pohlaví a náboženského vyznání. Lepší obslužnost přispěla k podpoře podnikání, a tedy i zaměstnanosti v oblasti. Projekt přispěl ke zvýšení mobility všech místních obyvatel a obslužnosti regionu.

Vzhledem k tomu, že se blízko rekonstruované komunikace nachází Mateřské centrum a Mateřská škola, je velice důležité poskytnout dětem neznečištěné životní prostředí a minimální obsahem emisí.

4.6 Přínosy projektu pro obec, kraj

Zrekonstruovaná komunikace přispěla k naplnění jak jednoho z cílů strategického rozvojového plánu Středočeského kraje, okresu Kladno, MAS a DSO, tak i k naplnění cílů Územního plánu obce Lidice. Projekt by měl mít výrazné přínosy pro obec i kraj, které se projeví v následujících oblastech:

- stavba si kladla za cíl především regeneraci uličních prostor, zvýšení estetické hodnoty celého prostoru, zvýšení bezpečnosti provozu a snížení hlučnosti automobilové dopravy opravou vozovky stávající pozemní komunikace a jejího příslušenství a neměla žádný vliv na dosavadní využití území,
- vlastní oprava místní komunikace probíhala pouze na pozemcích ve vlastnictví obce Lidice,
- navrhovanými stavebními úpravami se dosavadní zatřídění dotčených pozemních komunikací nezměnilo a tyto úpravy neměly ani vliv na intenzity automobilové dopravy,
- vzhledem k charakteru stavby nedošlo po jejím dokončení k výrazným vzhledovým změnám oproti současnému stavu,
- stavba nepředpokládala jakékoliv zásahy do vedení stávajících inženýrských sítí ani návrh nových,
- nebyly známy žádné vlivy na jiné stavby v zájmovém území.

Tato komunikace nemá povolení pro těžkou nákladní dopravu. Nově zrekonstruovaná MK byla napojena na 2 silnice III. Třídy a tím došlo ke zrychlení dopravy. Zlepšila se dostupnost pro návštěvníky NKP. Došlo ke zlepšení životního prostředí, protože byla, díky novému povrchu vozovky, značně omezena prašnost a hlučnost a procento emisí.

Přínosy pro všechny cílové skupiny:

- napojení rekonstruované městské komunikace na silnici III. Třídy Tokajická,
- redukce dopravních problémů v centrální části obce,
- zlepšení stavu životního prostředí,
- zlepšení bezpečnosti obyvatel,
- zlepšení podmínek pro další rozvoj území,
- zvýšení turistického ruchu,
- zvýšení propagace regionu,

Přínosy pro subjekty památkové péče, podnikání, vzdělávání, veřejnou správu, služby a občany:

- postavení nové kvalitní komunikace k svým budovám a areálům,
- zlepšení napojení jejich areálů na regionální síť,
- umožnění dalšího rozvoje svých aktivit,
- možnost zvýšení počtu pracovních sil,
- zkrácení doby jízdy s úsporou benzínu,
- vyloučení možnosti poškození vozidla,
- bezpečnější cesta pro pěší.

Předpokládalo se, že projekt Rekonstrukce místní komunikace 10.června 1942 byl přínosem pro 120 000 subjektů.

4.1 Plnění harmonogramu

U projektu došlo k nepodstatné změně časového harmonogramu z důvodu pozdějšího předání staveniště k fyzické realizaci a následnému posunutí termínu pro žádost o platbu. U projektu došlo k další změně harmonogramu – změna data zahájení realizace projektu z 1.8.2015 na 27.10.2015. Příjemce obec Lidice vyčkával na schválení dotace, aby akce mohla být řádně finančně zabezpečena. Dílo bylo řádně předáno v řádném termínu. Změna data ukončení realizace projektu byla z 31.10.2015 na 30.11.2015 dle předávacího protokolu stavby. Došlo ke změně finančního plánu dle výsledku výběrového řízení a uzavřených smluv.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce s názvem Využití evropských dotačních fondů ve vybrané obci bylo představení dvou projektů, kdy bylo čerpáno ze studií proveditelnosti. V obou případech byly tyto studie proveditelnosti součástí žádosti o dotaci. Zároveň bylo v této bakalářské práci zhodnoceno hospodaření obce Lidice na základě příjmů a výdajů rozpočtu obce za sledované období let 2015-2019. Dotace z Evropské unie v obci Lidice jsou jedním z několika možných zdrojů financování již několik let slouží k rozvoji obce.

V teoretické části bakalářské práce byl představen rozpočtový proces a funkce, formát, sestavení a kontrola rozpočtu. V praktické části bakalářské práce byl postupně popsán postup k získání dotace od podání žádosti, přes parametry projektu, až po vyúčtování a udržitelnost projektu.

V praktické části byly představeny konkrétní projekty v obci Lidice, kdy se žádalo o dotaci z IROP. V první části byly uvedeny informace o obci, jako žadateli a Integrovaném regionálním operačním programu, jako poskytovateli dotace. Byly zde charakterizovány parametry projektu vč. cíle projektu a očekávaných změn v obci Lidice. Udržitelnost projektu je součástí každé žádosti o dotaci, kdy obec musí představit, jak bude již hotový projekt v budoucnu udržovat. Za určité období se vždy odevzdávají tzv. monitorovací zprávy.

Projekt rekonstrukce místní komunikace přináší celou řadu pozitiv, ale byl bohužel na finanční možnosti obce Lidice. Z tohoto důvodu se obec rozhodla využít možnosti získat na tento projekt finanční podporu z ROP NUTSC II Střední Čechy. Finanční analýza projektu v provozní části byla provedena za období 5 let, tj. požadovaná doba udržitelnosti. Podle předpokládané doby životnosti bude potřeba větších investic nejdříve za 10 let. Z uvedených informací v této bakalářské práci vyplývá, že projekt je veřejně prospěšný, neboť je zaměřen na prioritu obce Lidice, kterou je uctění památky zavražděných nevinných Lidických občanů.

Finanční prostředky, zejména malých obcí jsou omezené, a přesto stále narůstají nároky na technickou a občanskou vybavenost. Proto je dle mého názoru efektivní získávání dotací z jakéhokoliv zdroje (soukromé, nadační, národní či evropské) jedním z důležitých příjmů sloužících k navyšování rozpočtů obcí. V neposlední řadě kvalitní a promyšlené získávání dotací snižuje ba i smazává rozdíl kvality života ve městech a na venkově.

V současnosti se obce začínají zajímat v širším měřítku i o tzv. Green Deal neboli Zelená dohoda. Z mého pohledu přichází naprosto bezprecedentní změna ekonomiky, a i malá prodleva či pozastavení, pro naši zemi může mít vážné dopady pro životní prostředí a konkurenceschopnost.

V tuto chvíli se projeví zásadní schopnost obcí, jakým způsobem využijí dotace určené k naplnění Green Dealu. Rozhodně to nebude jednoduché, bude to stát spoustu sil a těžkých rozhodnutí. Zároveň se musíme připravit na velké změny, velké investice a také především a to zdůrazňuji, musí dojít ke změně myšlení obyvatel obcí, měst, občanů České republiky.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

KRUNTORÁDOVÁ I. *Politické aspekty financování českých měst*. Vyd. 1. Karolinum: 2015, s. 15. ISBN 9788024627441.

PROVAZNÍKOVÁ R. *Financování měst a obcí*. Vyd. 3. GRADA Publishing: 2015, s. 35. ISBN 978-80-247-5608-0.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Abeceda fondů Evropské unie*. Vyd. 1. Praha: 2015, ISBN: 978-80-7538-014-2.

PROVAZNÍKOVÁ R. *Financování měst a obcí*. Vyd. 3. GRADA Publishing: 2015, s. 109. ISBN 978-80-247-5608-0.

ČERNOHORSKÝ J. *Finance: od teorie k realitě*. Vyd. 1. GRADA Publishing: 2020. s. 431. ISBN: 978-80-271-2215-8.

SEDMIHRADSKÁ L. *Rozpočtový proces obcí*. Vyd. 1. Wolters Kluwer: 2015. s. 28. ISBN 978-80-7478-967-0.

SEDMIHRADSKÁ L. *Rozpočtový proces obcí*. Vyd. 1. Wolters Kluwer: 2015. s. 37. ISBN 978-80-7478-967-0.

SEDMIHRADSKÁ L. *Rozpočtový proces obcí*. Vyd. 1. Wolters Kluwer: 2015. s. 29. ISBN 978-80-7478-967-0.

SEDMIHRADSKÁ, L. *Rozpočtový proces obcí*. Vyd. 1. Wolters Kluwer: 2015. s. 31. ISBN 978-80-7478-967-0.

ČERNOHORSKÝ Jan a kol. *Finance: od teorie k realitě*. Vyd. 1. GRADA Publishing: 2020. s. 431. ISBN: 978-80-271-2215-8

PROVAZNÍKOVÁ R. *Financování měst a obcí*. Vyd. 3. GRADA Publishing: 2015. s. 135. ISBN 978-80-247-5608-0.

SEDMIHRADSKÁ L. *Rozpočtový proces obcí*. Vyd. 1. Wolters Kluwer: 2015. s. 30. ISBN 978-80-7478-967-0.

SEDMIHRADSKÁ L. *Rozpočtový proces obcí*. Vyd. 1. Wolters Kluwer: 2015. s. 32. ISBN 978-80-7478-967-0.

TOCAUR M. a kol. *Rozpočet a rozpočtový proces*. Vyd. 1. Nakladatelství Acha obec účtuje: 2019. s. 25. ISBN: 9788090542082.

TOCAUR M. a kol., *Rozpočet a rozpočtový proces*, Vyd. 1. Nakladatelství Acha obec účtuje: 2019. s.134. ISBN: 9788090542082.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Abeceda fondů Evropské unie*. Vyd. 1. Praha: 2015. ISBN: 978-80-7538-014-2.

INSTITUT PRO VEŘEJNOU SPRÁVU PRAHA. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. 2018. ISBN 978-80-87544-99-0.

ING. FRANTIŠEK JANATKA, CSc. *Globální podnikání*. Vyd. 1. Vysoká škola ekonomie a managementu. 2019. ISBN: 978-80-88330-32-5, s. 105

HORÁK PAVEL. *Role lokálních projektů v české politice zaměstnanosti*. Masarykova univerzita. 2014. ISB: 978-80-210-7489-7. S. 16

Seznam použitých internetových zdrojů

EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ. [online]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/95/evropsky-fond-pro-regionalni-rozvoj-efrr>

FOND SOUDRŽNOSTI. [online]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/cs/funding/cohesion-fund/

REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAMY (ROP). [online]. ©2021. Dostupné z: [https://dotaceu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/r\(1\)/regionalni-operacni-programy-\(rop\)](https://dotaceu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/r(1)/regionalni-operacni-programy-(rop))

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM. [online]. ©2021.

Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/fondy-eu/kohezni-politika-eu/operacni-programy/integrovaný-regionalni-operacni-program>

OBEC LIDICE. [online]. © 2021. Dostupné z: <https://www.obec-lidice.cz/>

EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND. [online]. Dostupné z: <https://www.esfcr.cz>

ROZVOJ VENKOVA. [online]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development_cs

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
EU	Evropská unie
VKM	Vodárny Kladno Mělník
MŠ	Mateřská škola
PS	Poslanecká sněmovna
SFŽP	Státní fond životního prostředí ČR
SR	Schválený rozpočet
RO1	Rozpočtové opatření č. 1
RO2	Rozpočtové opatření č. 2
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
MSP	Malé a střední podniky
ESF	Evropský sociální fond
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
IROP	Integrovaný regionální operační program
ROP	Regionální operační program
NKP	Národní kulturní památka
MAS	Místní akční skupina
DSO	Dobrovolný svazek obcí

MK

Městská komunikace

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam tabulek

Tabulka 1 Daňové příjmy obce Lidice	13
Tabulka 2 Nedaňové příjmy obce Lidice	14
Tabulka 3 Transfery obce Lidice	15
Tabulka 4 Výdaje projektu	29
Tabulka 5 Rizika projektu	32
Tabulka 6 Cash-flow s vlivem financování (v tis. Kč)	33
Tabulka 7 Cash-flow bez vlivu financování (v tis. Kč)	33
Tabulka 8 Přehled financování	37
Tabulka 9 Rizika projektu	40
Tabulka 10 Celkové CF projektu v tis. Kč	41
Tabulka 11 CF bez vlivu financování	42
Tabulka 12 CF s vlivem financování	42

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Marek Keller

Obor: Evropská hospodářskosprávní studia

Forma studia: Kombinované studium

Název práce: Využití prostředků z fondů EU ve vybrané obci

Rok: 2022

Počet stran textu bez příloh: 38

Celkový počet stran příloh: 15

Počet titulů českých použitých zdrojů: 9

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 7

Vedoucí práce: Doc. Ing. Michael Kroh, CSc.